

---

---

# КРИТИКА ТА БІБЛІОГРАФІЯ

---

---

## АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОЦЕСІВ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Монографія за редакцією доктора економічних наук, професора А. А. Мазаракі\* присвячена дослідженню процесів зовнішньої торгівлі України на початку ХХІ ст. Глобалізація здійснює вагомий вплив на перебіг економічних процесів всередині національних економік. Особливо це стосується тих національних господарських систем, які вирізняються високим ступенем зовнішньоторговельної відкритості. Йдеться як про розширення джерел та умов економічного зростання за рахунок зовнішньої компоненти, так і загострення проблеми залежності національного економічного розвитку від екзогенних детермінант. Особливого значення проблематика впливу зовнішньої торгівлі для економічного та соціального розвитку набуває для сучасної України, яка попри численні спроби все ще зберігає слабкодиверсифіковану структуру зовнішньоторговельних зв'язків з низьким рівнем їх ефективності.

Подолати численні деформації у структурі економіки та зовнішньої торгівлі, послабити соціальну напруженість і стимулювати перехід до економічного зростання неможливо без запровадження науково обґрунтованих заходів, спрямованих на захист національних економічних інтересів.

А відтак, монографія за редакцією доктора економічних наук, професора А. А. Мазаракі за зазначеною тематикою є надзвичайно актуальною.

Авторами критично проаналізовано існуючі концептуальні підходи до розуміння ролі зовнішньої торгівлі в забезпеченні економічного зростання та збалансованого розвитку національних економік відкритого типу, методичні підходи до визначення її індикаторів та інтегральних показників в умовах посилення інтеграційних процесів, що сприяють

---

\* Зовнішня торгівля України: ХХІ ст. : монографія / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, Н. О. Іксарова та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. — Київ : Київ. нац. тогр.-екон. ун-т, 2016. — 600 с.

відкритості національних економік. Досліджено взаємовплив усіх складових зовнішньоторговельних зв'язків на мікро- і макрорівнях.

Виявлено причини відставання України у структурному реформуванні зовнішнього сектора та зовнішньої торгівлі як його складової. Однією з них є «шокова» лібералізація, у результаті якої внутрішній попит звузився до критичного стану, що несе загрози для відтворювальних процесів. З метою нівелювання цих загроз авторами розроблено нову концепцію регуляторної політики у сфері зовнішньої торгівлі, яка спрямовує зовнішньоторговельні зв'язки за участі підприємств України на посилення інноваційності виробництва.

Велику увагу приділено дослідженню такого специфічного сегмента зовнішньої торгівлі, як сфера послуг. Визначено критерії взаємозв'язку між станом сталого економічного розвитку країни та її торгівлею послугами.

Заслуговує на увагу підрозділ, у якому досліджено проблеми оптимізації товарної та регіональної структури зовнішньої торгівлі на основі економетричних методів аналізу. Автори цілком слушно зауважують, що саме наявна неефективна структура зовнішньоторговельних зв'язків наразі є деструктивним чинником в економічному розвитку країни та ускладнює її вихід з фінансово-економічної кризи.

Належну увагу авторами монографії приділено дослідженню секторальних пріоритетів розвитку зовнішньої торгівлі підприємств як основної ланки розвитку національної економіки. Слушними є пропозиції щодо шляхів підвищення конкурентних переваг підприємств у сфері АПК, телекомунікаційній сфері, ефективна діяльність яких є запорукою інноваційних зрушень у структурі економіки.

Підготовлена монографія є завершеним науковим дослідженням авторського колективу, містить обґрунтовані висновки і рекомендації, що мають теоретичну, методологічну і практичну значимість.

*Луцишин З. О.,*

*д. е. н., професор, професор кафедри світового господарства та міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка*